

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали ІІІ науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету початкового навчання**

05 грудня 2023 року

**Харків
2023**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 11 від 15 листопада 2023 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи:
матеріали ІІІ науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти факультету початкового навчання ХНПУ
імені Г. С. Сковороди (05 грудня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н.,
доц. О. А. Мкртічян Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2023. 113 с.

Збірник містить матеріали інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти, перспективні напрями розвитку початкової ланки освіти: український і європейський досвід, провідні питання природничо-математичної та мовно-літературної галузей у початковій школі.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Артюмова Інна Українська календарна обрядовість як засіб національного виховання молодших школярів	8
Батура Юлія Дидактичні ігри як засіб формування пізнавального інтересу молодших школярів	9
Блага Анастасія Особливості формування творчих здібностей молодших школярів у процесі проєктної діяльності	10
Вань Сянюнь Особливості формування комунікативних умінь молодших школярів в умовах нової української школи	11
Вінникова Аліна Шляхи активізації пізнавальної діяльності учнів засобами медіатехнологій	12
Гіріч Вікторія Педагогічні умови естетичного розвитку молодших школярів у процесі гурткової роботи	13
Гладченко Валерія Психолого-педагогічні прийоми формування позитивної «Я-концепції» у молодших школярів	14
Гончарова Олеся Багатодітна родина: особливості виховання дитини	15
Дранник Світлана Основні форми і методи формування вмінь співробітництва у молодших школярів	16
Ємельченко Анастасія Організація позакласної роботи з вивчення рідного краю у початковій ланці освіти	17
Земляна Аліна Особливості використання інтерактивних технологій навчання в умовах дистанційного освітнього процесу в початковій школі	18
Карпінська Карина Практичні аспекти формування патріотичних почуттів учнів молодшого шкільного віку засобами традицій українського козацтва	19
Коновал Єлизавета Застосування ігрових технологій навчання у процесі формування екологічної компетентності молодших школярів	20
Лисак Анна Шляхи формування ціннісного ставлення до природи учнів початкових класів	21
Любченко Світлана Розвиток творчої активності молодших школярів за допомогою аплікацій	22
Максимова Галина Шляхи формування екологічної свідомості учнів початкових класів	23
Мамон Ірина Психолого-педагогічні основи формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі позаурочної роботи	24
Манько Наталія Інтегровані заняття з дошкільниками в контексті реалізації принципу наступності	25
Масляник Тетяна Особливості формування здоров'язберезувальної компетентності в учнів початкових класів у процесі позаурочної роботи	26
Мулюкова Юлія Екологічні тренінги як площина для екологічного виховання молодших школярів	27
Мусієнко Катерина Позанавчальна діяльність молодших школярів як засіб для формування громадянської компетентності	28
Нечитайло Яна Практичні аспекти формування культури академічної доброчесності молодших школярів в умовах дистанційного навчання	29
Партола Данило Формування екологічної культури учнів у навчальному процесі початкової школи	30

Попова Оксана Особливості формування екологічної грамотності молодших школярів на уроках природознавства	31
Пукшин Інна Практичні аспекти формування національної самосвідомості дітей молодшого шкільного віку у сім'ї	32
Пшеченко Марія Система засобів естетичного виховання учнів молодших класів	33
Ревуцька Анастасія Засоби формування проєктної культури молодшого школяра	34
Резнік Вікторія Шляхи формування здорового способу життя молодших школярів у процесі навчання	35
Рохмаїл Аліна Формування толерантності молодших школярів в освітньому процесі початкової школи	36
Свид Ірина Технологія розвитку полікультурної компетентності молодших школярів в освітньому процесі початкової школи	37
Семененко Віра Практичні аспекти формування толерантності молодших школярів як засобу профілактики булінгу в освітньому середовищі початкової школи	38
Скрипніков Владислав Особливості формування соціальної компетентності молодших школярів у позашкільній діяльності	39
Скурідіна Уляна Особливості формування соціальної компетентності молодших школярів на уроках з іноземної мови	40
Строган Віолетта Патріотичне виховання молодших школярів у змісті природничої, громадянської та історичної освітніх галузей	41
Суббота Дар'я Практичні аспекти формування педагогічної культури батьків учнів початкових класів засобами народного мистецтва	42
Храмогіна Анна Психолого-педагогічні умови виховання психологічної стійкості молодших школярів	43
Чайка Анастасія Арт-педагогіка як засіб розвитку мотивації навчальної діяльності молодших школярів	44
Шаповалова Вікторія Педагогічні умови і методи формування відповідального ставлення у молодших школярів до освітньої діяльності	45
Шатун Марина Методи і форми формування медіа компетентності молодшого школяра в позанавчальній діяльності	46
Щипанова Вікторія Особливості розвитку творчих здібностей молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва	47
Яценко Кіра Шляхи формування творчих здібностей молодших школярів засобами арт-терапії	48

СЕКЦІЯ 2

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Голдобіна Дар'я Використання електронного ресурсу Learning Apps в освітньому процесі як засіб формування пізнавального інтересу молодших школярів	49
Дубовик Тетяна Організація проєктної діяльності з дітьми дошкільного віку	50
Каплюх Людмила Веб-квест як інноваційна форма ознайомлення учнів початкових класів із професійною діяльністю рятувальників	51
Котлярова Катерина Експериментальна перевірка ефективності використання STEM-проєктів як засобу формування soft skills учнів початкової школи	52
Левацька Анастасія Програма діяльності вчителя у період адаптації першокласників до навчання в НУШ	53

Мірошнік-Смірнова Ольга Застосування методу кейсів у роботі з дітьми дошкільного віку	54
Меркулова Олександра Малювання як напрям арттехнологій в початковій школі	55
Mostytska Tetyana Building an Individual Educational Trajectory for Primary School Students in Distance Learning: Experience of COVID Restrictions	56
Мринська Дар'я Практична реалізація розвитку творчого потенціалу молодших школярів засобами арт-терапії в освітньому дозвіллі	57
Рядінська Дар'я Формувальне оцінювання у початковій школі	58
Ponomaryova Nadia Creation of projects by younger schoolchildren on the way to improving communication skills	59
Ручка Анна Мотиваційно-ціннісний компонент здоров'язберігаючої професійно-педагогічної діяльності вчителя початкових класів	60
Ткаченко Альона STEM-технології як інноваційний підхід у розвитку сучасної школи	61
Федоренко Єлизавета Програма розвитку емоційного інтелекту молодших школярів в освітньому процесі початкової школи	62

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Барабаш Аліса Команда психолого-педагогічного супроводу як основа взаємодії між школою та сім'єю дітей з особливими освітніми потребами	63
Болтаєва Олена Технологія формування читацької компетентності в молодших школярів з особливими освітніми потребами на уроках читання	64
Клевцова Тетяна Використання арт-терапії у корекційній роботі з дітьми із заїкуватістю	65
Клюєва Наталія Роль сім'ї в процесі подолання вад мовлення дитини дошкільного віку	66
Степанюк Наталія Формування математичної компетентності молодших школярів з особливими освітніми потребами	67
Строган Віолетта Проблема готовності дітей старшого дошкільного віку з ЗНМ III рівня до засвоєння навичок письма у школі	68
Суровцова Єлизавета Навчання складанню розповіді дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення	69
Якименко Вікторія Педагогічні умови успішної адаптації молодших школярів з особливими освітніми потребами до навчання в інклюзивному класі	70

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ УЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Абайдуліна Інна Практична реалізація педагогічної взаємодії з батьками учнів початкових класів в умовах НУШ	71
Кривошей Ольга Педагогіка партнерства як засіб формування особистості в освітньому процесі початкової школи	72
Крилова Катерина Практичні аспекти реалізації партнерської взаємодії з батьками дітей з ООП засобами педагогіки партнерства	73
Лавріненко Любов Практичні форми і методи взаємодії вчителя і батьків	74
Разумова Марія Взаємодія вчителя Нової української школи з батьками молодших школярів	75

Практичні форми і методи взаємодії вчителя і батьків

Лавріненко Любов

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, професор Н. М. Якушко

Взаємодія школи з родиною повинна бути спрямована на надання психологічної допомоги батькам у вихованні через «діалогічне спілкування». Головна мета взаємодії школи і родини – встановлення конструктивних взаємин з учнями і їх батьками, пошук форм допомоги, які можуть забезпечити позитивний особистісний розвиток тих, хто звертається по допомогу до вчителя, і власний особистісний розвиток учителя.

Робота вчителя починається із вивчення сім'ї з точки зору виконання нею своєї виховної функції для встановлення ефективних взаємин між педагогами і батьками, створення бази співробітництва, щодо виховання дитини, визначення умов і факторів, які впливають на успішність під час навчання, а саме: емоційна підтримка батьків, соціально-економічний і культурний чинник тощо.

Практична робота педагога з батьками дітей реалізується через поєднання групових, колективних та індивідуальних форм взаємодії. До них відносять бесіду, задушевну розмову, консультацію-міркування, виконання індивідуальних доручень, спільний пошук розв'язку проблеми, переписку. Ці форми можуть бути ефективні, якщо з кожним батьком вдається знайти індивідуальний стиль взаємин. Важливо позитивно налаштувати до себе батьків, завоювати довіру, викликати на відвертість, розбудити бажання поділитися з педагогом своїми думками, сумнівами, планами.

Особливо важливою формою є батьківські збори. Сьогодні часто спостерігаються зміни формату проведення зборів, які проявляються у більш активній ролі батьків. При вмілій взаємодії батьківський актив стає провідником їх ідей. На засіданнях батьківського активу, які проводяться в міру необхідності, учитель і батьки виробляють способи реалізації тих ідей і рішень, які прийняті зборами. Члени активу можуть розподілити обов'язки, ролі, функції по організації роботи як з батьками, так і з дітьми; визначити способи взаємодії з окремими родинами. Про те, існують не менш ефективні форми налагодження партнерських взаємин учителя з батьками, такі як: навчальний тренінг, педагогічний практикум, круглий стіл, ділова гра, дискусія, індивідуальні зустрічі. Успіх у формуванні продуктивної взаємодії між учнями, батьками й педагогами залежить насамперед від того, як будується процес співробітництва учасників цього процесу.

Отже, Людина нерозривно пов'язана із соціумом, а успішний розвиток залежить від дотримання прав і свобод кожної людини. Тож і в школі батьки та вчителі можуть допомагати одне одному краще розуміти інтереси, потреби та можливості дітей. Це дозволить обрати найбільш ефективну модель співпраці та підготує школярів до самостійного життя. Педагоги можуть допомагати батькам відкривати нові таланти школярів, стимулювати їхні інтереси та освітні можливості. А батьки як найперші вчителі дитини, здатні допомогти знайти з нею спільну мову.